

Warszawa, 2008-02-28

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

604/208/O7/08/JS

Pan Bogdan BORUSEWICZ

**MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Szanowny Panie Marszałku,

Odpowiadając na oświadczenie złożone przez Panią Senator Dorotę Arciszewską - Mielewczyk, podczas 5. posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 7 lutego br. (BPS/DSK-043-142/08) w sprawie umożliwienia mianowania na stopień oficerski w drodze wyróżnienia podoficerów i chorążych w stanie spoczynku, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Problematyka mianowania byłych żołnierzy zawodowych została uregulowana w ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. *o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej* (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416 ze zm.) oraz rozporządzeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 12 maja 2006 r. *w sprawie mianowania na wyższy stopień wojskowy osób niepodlegających obowiązkowi czynnej służby wojskowej oraz byłych żołnierzy zawodowych* (Dz. U. Nr 86, poz. 597 ze zm.).

Według wskazanych aktów prawnych byli żołnierze zawodowi, którzy nie podlegają obowiązkowi służby wojskowej ze względu na wiek (podoficerowie - po 50 roku życia) lub stan zdrowia, mogą być mianowani na wyższy stopień wojskowy, jedynie jeżeli mianowanie jest uznaniem ich zasług z tytułu udziału w walkach o niepodległość państwa lub w misjach pokojowych. Natomiast byłych żołnierzy zawodowych podlegających obowiązkowi czynnej służby wojskowej można mianować na kolejny wyższy stopień wojskowy w uznaniu ich zasług z tytułu wykonywania działalności związanej z obronnością państwa, jeżeli:

- działając jako wolontariusze w stowarzyszeniach zrzeszających byłych żołnierzy zawodowych, wykonują świadczenia o charakterze obronnym lub edukacyjno-wychowawczym lub w zakresie bezpieczeństwa publicznego,
- są zatrudnieni w organach władzy publicznej albo w podmiotach posiadających osobowość prawną, wykonując zadania związane z obronnością państwa.

Pragnę również wskazać, iż obecnie żołnierzy rezerwy na pierwszy stopień wojskowy w korpusie oficerskim mianuje się, zgodnie z art. 76 ust. 4 i ust. 9 pkt 2 ustawy *o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej*, a także z § 23, § 25, § 26 ust. 1 pkt 2, ust. 2-4 oraz § 35 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 17 czerwca 2004 r. *w sprawie mianowania na stopnie wojskowe* (Dz. U. Nr 150, poz. 1584 ze zm.) po spełnieniu następujących warunków:

- 1) Żołnierze rezerwy, którzy odbyli przeszkolenie wojskowe (tj. Szkołę Podchorążych Rezerwy - SPR) przed dniem 1 stycznia 2004 r., mogą być mianowani jeżeli:
 - posiadają wykształcenie wyższe,
 - zdali egzamin na oficera (na zakończenie szkolenia w SPR),
 - odbyli ćwiczenia wojskowe o łącznym wymiarze co najmniej 10 dni;
- 2) Pozostali żołnierze rezerwy mogą być mianowani jeżeli:
 - posiadają tytuł magistra (równorzędny),
 - odbyli kurs oficerski albo łącznie zajęcia wojskowe i trwające co najmniej dziesięć dni ćwiczenia wojskowe (dotyczy to studentów wyższych szkół morskich),
 - zdali egzamin na oficera.

Z wyżej przedstawionych warunków wynika, jak dużo trzeba włożyć wysiłku i jakie należy ponieść wyrzeczenia, aby sprostać tym wymaganiom i zostać mianowanym na pierwszy stopień oficerski.

Zatem sam fakt zatrudnienia i świadczenia pracy w jednostkach wojskowych, dowództwach rodzajów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej czy komórkach organizacyjnych Ministerstwa Obrony Narodowej (w tym również administracji wojskowej), a także w organizacjach i stowarzyszeniach skupiających byłych żołnierzy zawodowych na określonym stanowisku, nie może być jedyną przesłanką do mianowania na stopień oficerski.

Odnosząc się do stwierdzenia Pani Senator Doroty Arciszewskiej – Mielewczyk, a dotyczącego dyskryminacyjnego charakteru przepisów w zakresie mianowania podoficerów i chorążych na stopień oficerski, pragnę wskazać, że zgodnie z art. 76 ust. 8a ustawy *o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej*, mianowanie może nastąpić tylko w ramach danego korpusu kadry zawodowej Sił Zbrojnych.

Natomiast według art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 11 września 2003 r. *o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych* (Dz. U. Nr 179, poz. 1750 ze zm.) kadra zawodowa Sił Zbrojnych dzieli się na:

- korpus oficerów zawodowych (w tym: oficerowie młodszy, oficerowie starsi i generałowie),
- korpus podoficerów zawodowych,
- korpus szeregowych zawodowych.

Wynika z tego, że pułkownik może być mianowany do stopnia generała, gdyż mianowanie to następuje w ramach korpusu oficerów zawodowych. Obowiązujące uregulowania nie dyskryminują w tym zakresie żadnej grupy żołnierzy.

Ponadto pragnę stwierdzić, że mianowanie na stopnie oficerskie nie może być kompleksowe i dotyczyć całej grupy podoficerów (chorążych). Warto zauważyć, iż tylko w 2007 r. zostało zwolnionych z zawodowej służby wojskowej ponad 2300 podoficerów, a biorąc pod uwagę, że podoficer pozostaje na ewidencji wojskowej (podlega powszechnemu obowiązkowi obrony) do ukończenia pięćdziesięciu lat życia, liczba może dotyczyć kilkunastu lub kilkudziesięciu roczników, to jest około 30 - 40 tys. byłych żołnierzy zawodowych (podoficerów).

Regulacja prawna art. 76 ustawy *o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej* ma na celu utrzymanie odpowiedniej rangi stopnia wojskowego, który powinien być tożsamy ze stopniem etatowym stanowiska zajmowanego podczas zawodowej służby wojskowej oraz odzwierciedlać znaczenie zasług związanych z pracą na rzecz obronności kraju. Dlatego też takie wyróżnienie w postaci mianowania przyznawane jest stosunkowo rzadko - w skali roku jedynie kilkudziesięciu żołnierzom.

Jednocześnie pragnę zauważyć, że honorowanie zasług za działalność społeczną związaną z obronnością byłych żołnierzy zawodowych, w tym podoficerów w stanie spoczynku, jest możliwe także przez wyróżnianie medalami resortowymi i odznaczeniami państwowymi.

Podsumowując, w ocenie resortu Obrony Narodowej nie ma potrzeby wprowadzania zmian do istniejącego systemu mianowania na stopnie wojskowe, gdyż spełnia on swoją rolę przygotowując kadre rezerwy na potrzeby Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Przedstawiając powyższe wyjaśnienia pozostaję w przekonaniu, że uzna je Pan Marszałek za wystarczające.

Z wyrazami szacunku i poważania

Bogdan KLICH

Do wiadomości:

Pan Szymon JAJKO
Dyrektor Departamentu
Spraw Parlamentarnych KPRM